

Statisztikai tájékoztató

Vas megye, 2013/1

Tartalom

Összefoglalás	2
Demográfiai helyzet	2
Munkaerőpiac	2
Gazdasági szervezetek.....	4
Beruházás.....	5
Ipar	6
Építőipar	7
Turizmus	8
Közúti közlekedési balesetek.....	9

További információk, adatok (linkek)

Elérhetőségek

Összefoglalás

A megye gazdaságának főbb területein a korábbiakhoz képest gyengült vagy csak szerény mértékben bővült a teljesítmény. Az utóbbi hónapok folyamatosan romló munkaerő-piaci folyamatai Vasban is éreztették a hatásukat. Az első három hónapban csökkent a foglalkoztatottság és kissé nőtt a munkanélküliség az egy évvel korábbihoz képest. Fokozódott a magánszemélyek vállalkozási kezdeményezőkézsége és élénk maradt a társadalmi önszerveződés, így tovább bővült a gazdasági szervezetek állománya. Az országoshoz hasonlóan csökkent a beruházási aktivitás, elsősorban a magas bázishatás miatt. A járműipari termelőkapacitás bővítésének eredményeképpen az ipar szereplői az első negyedévben nagyobb értékű árutömeget állítottak elő, mint egy évvel korábban. Ugyanakkor figyelemre méltó, hogy lelassult a termelés növekedési üteme. Mivel az iparban csökkent az alkalmazásban állók létszáma, javult a termelékenység, de még így is elmaradt az országostól. A vasútépítéssel összefüggő megbízások teljesítése és az új megrendelések elmaradása miatt esett vissza az építőipar teljesítménye. A kivitelezési munkák során vezető szerephez jutottak a 10–49 fős kisvállalkozások. A kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalma lényegében megegyezett az egy évvel korábbival, bevételük azonban növekedett. A vendégkör és a forgalom összetétele a belföldi turisták elmaradása és a külföldiek növekvő érdeklődése miatt a határon túliak javára tolódott el. Az első három hónapban több gyermek született és kevesebben hunytak el, így országos viszonylatban is számottevően csökkent a népességfogyás üteme a megyében. A közutakon kevesebb baleset történt, kimenetelük azonban súlyosbodott.

Demográfiai helyzet

2013. első három hónapjában az előzetes adatok alapján az országban 4,8%-kal kevesebb gyermek született, és 6,1%-kal kevesebb halálozás történt, mint az elmúlt év azonos időszakában, így a népességfogyás üteme 8,2%-kal javult.

Területi összehasonlításban Békés, Csongrád és Jász-Nagykun-Szolnok után Vas megyében lassult a legnagyobb mértékben a népességfogyás (19%), ami a tavaly ilyenkor 539 fővel szemben ez év január-márciusban 438 fős csökkenést jelentett. Az első negyedévben 507 újszülött jött a világra és 945 lakos hunyt el. A születések száma 13%-kal növekedett, miközben a halálozásoké 4,2%-kal csökkent az előző év azonos időszakához viszonyítva.

A házassági kedv 13%-kal csökkent a megyében, az első negyedévben – az egy évvel korábbinál 12-vel kevesebb – 80 pár kötötte össze életét hivatalos keretek között.

Munkaerőpiac

A KSH munkaerő-felmérésének adatai alapján a megye munkaerő-piaci helyzete kissé romlott. 2013 első három hónapjában a 15–74 éves népesség átlagosan 57,5%-a volt jelen a munkaerőpiacon. Az arány valamivel kedvezőbben alakult, mint országosan, de nem érte el az előző negyedévékéét. Január-márciusban a gazdaságilag aktívák számának fogyása csökkenő foglalkoztatottság és növekvő munkanélküliség mellett következett be. Területi összehasonlításban még mindig a jobb helyzetű megyékhez tartozik Vas, de az előző negyedévek „dobogós” helyezését elvesztette. A foglalkoztatási ráta 2012. első negyedéve óta 54,8%-ról 52,3%-ra módosult, a munkanélküliségi ráta ugyanakkor 7,1%-ról 9,0%-ra emelkedett.

2013. első negyedévében az ország legalább öt főt foglalkoztató vállalkozásai, költségvetési intézményei és megfigyelt nonprofit szervezetei összesen 2596,2 ezer főt foglalkoztattak, 1,1%-kal kevesebbet az előző év azonos időszakánál. A Vas megyei székhelyű szervezetekben ugyanakkor 57,2 ezren álltak alkalmazásban, számuk 1,5%-kal csökkent az egy évvel

korábbihoz képest. Országosan mindössze öt megyében regisztráltak létszámbővülést a munkaügyi statisztikák. A versenyszférában 0,5%-kal (országosan 0,6%-kal), a költségvetési szerveknél 4,8%-kal (országosan 2,3%-kal) mérséklődött a munkaerő-állomány.

Az egyes nemzetgazdasági ágak munkaerő felhasználását jelentősen befolyásolta a gazdasági környezet változása és egyes iparágakban a gyengébb teljesítmény. A termelő ágak közül a mezőgazdaságban és az iparban csökkent, az építőiparban nőtt a foglalkoztatottság. Az ipari szervezetek 1,2%-kal kevesebb munkaerőt alkalmaztak 2012 első negyedéhez képest. A feldolgozóipar főbb ágazatai közül azonban a bútorgyártásban 8,0%-kal, a közúti járműgyártásban 5,2%-kal, a gumi-, műanyagtermék gyártásban 4,3%-kal élénkült a munkaerő-kereslet. A piaci pozíciók romlása miatt azonban nem sikerült elkerülni a létszám fogyását az élelmiszeriparban, a fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártásában, a villamos berendezés gyártásában, valamint a gép, gépi berendezések gyártásában. A textilipar a termelési kapacitások szűkülése következtében létszámának 12%-át veszítette el egy év leforgása alatt. A tercier szektor ágazatainak többségében (vendéglátás, információ és kommunikáció, ingatlanügyletek, közigazgatás, oktatás, egészségügyi szolgáltatás, művészet és szabadidő) is átlagot meghaladóan szűkült a foglalkoztatottság.

2013. január-márciusban a teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete országosan 225,6 ezer Ft volt, 2,9%-kal több az egy évvel korábbinál. A vállalkozások alkalmazottai közel 30 ezer Ft-tal kerestek többet a közszférában dolgozóknál. Vas megyében a havi bruttó átlagfizetés 192,5 ezer Ft-ot tett ki, ami 3,9%-kal volt magasabb a tavaly ilyenkorinál. A közszférában a havi bérek az átlagosnál jobban, a versenyszférában kevésbé nőttek 2012 azonos időszakához viszonyítva.

A nemzetgazdasági ágak közül a szellemi foglalkozásúak keresete a szálláshelyszolgáltatás, vendéglátásban (152,7 ezer Ft), a fizikaiaké az egészségügyi szolgáltatásban (113,6 ezer Ft) volt a legalacsonyabb. A legmagasabb fizetések a szellemiek körében a feldolgozóipart (354,4 ezer Ft), a fizikaiaknál az energiaipart (192,1 ezer Ft) jellemezték.

Az adókkal és járulékokkal csökkentett, családi kedvezmények nélkül számított nettó átlagilletmény havonta 126,1 ezer Ft-ot tett ki és 4,8%-kal múlta felül az előző évit.

Az alkalmazásban állók keresetükön kívül havonta átlagosan 9,1 ezer Ft-os egyéb juttatásban részesültek (országosan 11,9 ezer Ft-ot kaptak), így az átlagos havi munkajövedelmük 201,6 ezer Ft-ot ért el az első negyedévben. A béren túli kifizetések összes munkajövedelmen belüli hányada átlagosan 4,5%-ot ért el, aránya a szállítás, raktározásban volt a legnagyobb (9,7%), a kereskedelemben és az oktatásban pedig a legkisebb, utóbbi kettőben egyaránt 2,2%-ot tett ki.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai szerint 2013 márciusban 620,1 ezer álláskeresőt regisztráltak Magyarországon, 4,9%-kal többet, mint tavaly ilyenkor. Egy esztendő távlatában a megyék közül Borsod-Abaúj-Zemplén és Békés kivételével mindenütt emelkedett (2,5% és 14% közötti intervallumban) a munkanélküliek száma.

Március 20-án Vas megyében 9789 álláskeresőt tartottak nyilván, 11%-kal többet, mint egy évvel korábban. Az első két hónapban számuk meghaladta a tízezer főt, februárról márciusra viszont – a tavasszal kezdődő idényjellegű munkáknak, a közfoglalkoztatási programoknak köszönhetően – 7,9%-os csökkenés következett be. A munkanélküliek gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya 8,1%-ot (országosan 13,9%-ot) tett ki, ami Győr-Moson-Sopron megye és a főváros után, Pest megyével holtversenyben a harmadik legalacsonyabb volt az országban.

A munkaerő-piacot 2012 nyár végén, az őszi hónapokban érték el a negatív irányú folyamatok, amelyeket az időszakra jellemző gyengébb gazdasági teljesítmény idézett elő. Ennek hatására a megye valamennyi munkaügyi kirendeltségének illetékességi területén – leginkább a Körmendi, a Kőszegi és a Vasvári térségben – nőtt az álláskeresők száma 2012 márciusához képest.

A munkanélküliség főbb jellemzői munkaügyi körzetenként, 2013. március

Körzet	Nyilvántartott álláskeresők					Egy álláshelyre jutó munkanélküli
	száma	2012		megoszlása	közül: pályakezdők aránya	
		március	december			
		= 100,0				
Cellödömölki	1 233	102,7	104,8	12,6	11,7	11
Körmendi	1 036	115,8	131,8	10,6	10,7	9
Kőszegi	821	114,0	106,2	8,4	11,1	9
Sárvári	1 523	107,1	108,9	15,6	10,4	7
Szentgotthárdi	621	108,9	131,3	6,3	7,1	6
Szombathelyi	3 581	109,6	109,4	36,6	12,3	11
Vasvári	974	127,5	124,7	9,9	12,7	3
Összesen	9 789	110,7	113,0	100,0	11,4	8

Forrás: Vas Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja.

Éves összevetésben 8,9%-ról 11%-ra nőtt a nyilvántartott álláskeresők között a pályakezdők aránya. A márciusi zárónapon 1115-en szerepeltek a nyilvántartásban, 41%-kal többen, mint egy évvel korábban. Idén is folytatódik – a 2012-ben a pályakezdő fiatalok munkaerő-piaci helyzetének javítása érdekében elindított – központi program. A pályakezdők 45%-a középiskolai érettségivel, minden tizedik pedig diplomával rendelkezett.

Az időszak végén 1271 betöltetlen álláshelyet jeleztek a vasi munkáltatók, 41%-kal többet az egy évvel korábbinál. A bejelentett munkaerőigény jobban nőtt, mint a munkanélküliek száma, ezért az elhelyezkedési esélyek javultak. Egy álláshelyre a tavalyi tízzel szemben a márciusi zárónapon 8 munkanélküli jutott.

Gazdasági szervezetek

Az első negyedévben tovább gyarapodott a gazdasági szervezetek állománya. A bővülést elsősorban a mezőgazdasági őstermelők adószám-kiváltási kötelezettsége eredményezte, ugyanakkor fokozódott a vállalkozási kedv néhány szolgáltatási ágban is. Élénk maradt a nonprofit szervezetek alapítása. Vas megyében március végén összesen 42 241 szervezetet tartottak nyilván 1,6%-kal többet, mint 2012 azonos időpontjában. A vállalkozások száma egy év alatt 2,0%-kal emelkedett, ennél nagyobb mértékben csak Szabolcs-Szatmár-Bereg, Pest és Csongrád megyében nőtt.

A megyében tartották nyilván a Magyarországon bejegyzett szervezetek 2,3%-át, akárcsak 2012. első negyedév végén. A vállalkozások ezer lakosra jutó száma a megyék között közepes aktivitásról árulkodott, a mutató nagysága 18-cal maradt el az országostól. A vállalkozások háromnegyedét képviselő önálló vállalkozók állománya az átlagosnál dinamikusabban (2,8%-kal) nőtt. Többségük (46%) mellékfoglalkozásban, további egyharmaduk főfoglalkozásban, 21%-uk pedig nyugdíj mellett tevékenykedett.

A társas vállalkozások állománya 0,1%-kal mérséklődött. A főbb gazdálkodási formák közül egyedül a kft-t tartottak nyilván többet (2,8%-kal), a bt-t azonban 6,7%-kal kevesebbet. A társaságok fél százalékát képviselő rt-k száma kettővel, a 0,9%-át adó szövetkezeteké pedig öttel fogyott. A változások következtében az első negyedév végén a cégek héttizedét kft-ként jegyezték. A 10 főnél kisebb létszámú vállalkozások állománya csökkent, a 10–49 fővel rendelkezőké viszont nőtt. Március végén öttel kevesebb közepes- és nagyméretű cég létezett a megyében, mint egy évvel korábban. A méretstruktúra ennek ellenére lényegesen nem módosult, a társaságok 92%-a a tavalyihoz hasonlóan legfeljebb 9 főt foglalkoztatott.

A vállalkozások száma 12 hónap alatt tíz gazdasági ágban gyarapodott (ebből 8 a szolgáltatási szektorba, azon belül többségében a humán jellegű szolgáltatásokat nyújtók csoportjába tartozott), az adminisztratív szolgáltatásban nem változott, nyolc területen pedig csökkent. A legtöbb új szervezet az agráriumban jött létre, ahová 29%-uk tartozott. Számottevő az ingatlanügyletekkel foglalkozó, valamint a tudományos és műszaki tevékenységet folytatók gyarapodása is, amelyek a vállalkozások második és negyedik legnagyobb hányadát (13, illetve 8,4%-át) képviselték. Közben tovább fogyott a szervezetek egytizedét tömörítő kereskedelmi és javítási tevékenységet végzők állománya. A helyi gazdaságban meghatározó szerepet betöltő feldolgozóiparban egy év alatt 1,3%-kal mérséklődött a vállalkozások száma.

Népszerű maradt az alapítványok, egyesületek alapítása. Március végén 3220 nonprofit szervezetet tartottak nyilván a megyében, 1,2%-kal többet, mint az előző esztendő azonos időpontjában, így a gazdasági szervezetek 7,6%-át alkották. Elsősorban az oktatás, az egészségügyi szolgáltatás, az ingatlanügyletek valamint a művészet és szabadidő területén erősödött a társadalmi önszerveződés.

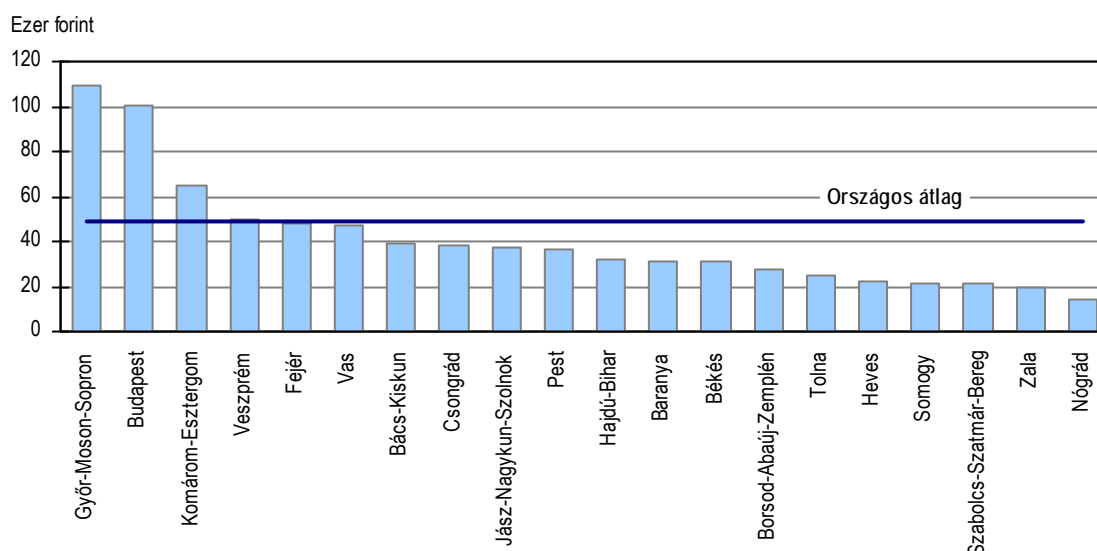
Beruházás

Az országos folyamatokhoz hasonlóan Vas megyében is lanyhult az első negyedévben a gazdasági szervezetek beruházási tevékenysége. A visszaesés részben a magas bázissal függött össze, ugyanis 2012-ben a járműiparban nagy értékű termelőkapacitás-bővítő fejlesztések valósultak meg. A vasi székelyű, legalább 5 főt foglalkoztató szervezetek az első három hónap során 11,9 milliárd Ft-ot fordítottak új tárgyi eszközök beszerzésére, 5,1 milliárd Ft-tal kevesebbet, mint az előző év azonos időszakában. Ennél nagyobb összegű visszaesés Pest és Hajdú-Bihar megyében történt.

A teljesítményérték az országos 2,5%-át tette ki. A beruházási aktivitás területi összehasonlításban még így is kedvező képet mutatott, az ezer lakosra vetített teljesítmény nagysága (47 millió Ft) ugyanis a fővárosban és négy megyében múlta felül az ittenit.

1. ábra

Az egy lakosra jutó beruházási teljesítményérték, 2013. I. negyedév

A beruházások együttesen 2,1 százalékát kitevő tenyész- és igásállatok, valamint a föld, telek, egyéb nem termelt tárgyi eszköz kivételével valamennyi anyagi-műszaki főcsoportban csökkent a teljesítések összege. A ráfordítások kétharmadát gépek, berendezések beszerzésére használták fel. Az összeg csökkenése ellenére részesedésük nőtt, mivel az épületekre, építményekre elkülönített források nagysága ennél jóval nagyobb mértékben esett

vissza. A beruházások második legnagyobb főcsoportját képviselő ingatlanfejlesztések hányada ezáltal 37%-ról 25%-ra zsugorodott. A járművek üzembe helyezésére jóval kevesebbet költöttek a szervezetek, mint tavaly, ennek ellenére a járművek aránya (6,5%) lényegesen nem változott az egy évvel korábbihoz képest.

Tíz gazdasági ágban nőtt, kilenc területen pedig csökkent a beruházások összege. A feldolgozóipar szereplői 7,9 milliárd Ft-ot különítettek el fejlesztésekre, 5,4 milliárd Ft-tal kevesebbet, mint az előző év azonos időszakában. A gazdasági ágban még így is a befektetések kétharmadát eszközölték. A járműipari beruházások összege folyó áron a felére apadt, s a feldolgozóipari befektetések 55%-át képviselte. A gazdasági ágban egyedül a fafeldolgozásban nőtt jelentősen az új investíciók összege. A második legtöbb fejlesztést az agráriumban hajtották végre. A nemzetgazdasági beruházások 7,1%-át kitevő összeg egyaránt negyedét belföldi gépek, illetőleg tenyész- és haszonállatok vásárlására, illetőleg termelésbe állítására költötték a gazdálkodók. A harmadik legtöbbet a kereskedelemmel, javítással foglalkozó szervezetek költöttek tárgyi eszközök üzembe helyezésére, elsősorban a nagykereskedelmi szolgáltatások bővítése céljából.

Ipar

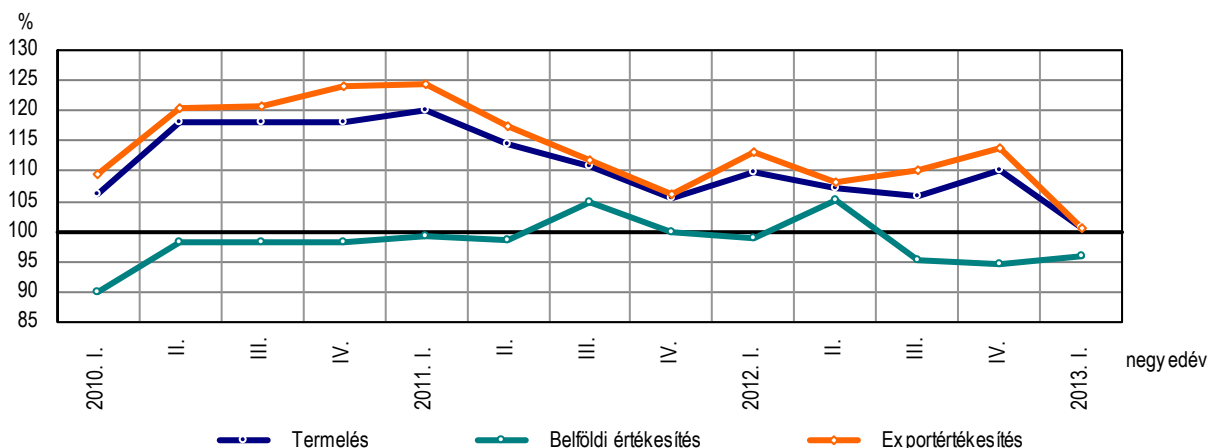
Magyarországon 2013. első negyedében a legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozások 5787 milliárd Ft értékű árutömeget állítottak elő. A termelés volumene 3,2%-kal csökkent az előző év azonos időszakához viszonyítva. A Vas megyében telephellyel rendelkező szervezetek teljesítménye (202 milliárd Ft) ezzel szemben 3,7%-kal nőtt. A kibocsátás az időszak folyamán azonban hullámzóan alakult, a termelés volumene hónapról hónapra csökkent, és márciusban már nem érte el az egy évvel korábbit.

Az első három havi kibocsátás az országos 3,5%-át adta. A teljesítmény a főváros és a megyék között a 11. helyezést érte el, ugyanakkor a növekedés üteme csak Bács-Kiskunban és Tolnában volt ennél magasabb. Az egy lakosra jutó 793 ezer Ft termelési érték mindössze Komárom-Esztergom, Győr-Moson-Sopron és Fejér megyékben haladta meg az ittenit.

Az első negyedében a Vasban regisztrált 49 főnél több alkalmazottal rendelkező ipari vállalkozások által megtermelt 183 milliárd Ft termelési érték az országos teljesítmény 3,4%-át képviselte. A kibocsátás az egy évvel korábbihoz viszonyítva szerény mértékben, 0,4%-kal nőtt, országosan ezzel szemben 2,4%-kal csökkent. A teljesítmény legnagyobb hányadát adó feldolgozóipari vállalkozások termelése ugyancsak 0,4%-kal növekedett.

2. ábra

Az ipari termelés és értékesítés volumenindexei
(előző év azonos időszaka = 100,0)

A termelés volumene a feldolgozóiparban ágazatcsoportonként különbözőképpen változott. A kibocsátásból 71%-kal részesedő gépipari vállalkozások 3,1%-kal nagyobb értékű árutömeget hoztak létre elsősorban a közúti járműalkatrészgyártás növekvő exportjának köszönhetően. Ennek eredményeképpen a járműipar a feldolgozóipari termelésből 57%-kal részesedett. A termelés egytizedéhez hozzájáruló villamos berendezés gyártása kibocsátása megegyezett az egy évvel korábbival, a kisebb súlyt képviselő gép, gépi berendezés gyártásáé viszont egytizedével nőtt a külföldi megrendelések hatására.

A feldolgozóipari termelés egytizedét adó vegyipari cégek termelése hosszabb távon nem mutat számottevő ingadozást. Az együttesen hetven százalékban hazai piacra értékesítő vállalkozások teljesítménye az első három hónapban 2,7%-kal nőtt az előző év azonos időszakához viszonyítva. A kibocsátásból öt százaléknál kisebb arányban részesedő ágazatok közül egyedül az egyéb feldolgozóiparban bővült a termelés (13%-kal), mivel a bútorgyártással foglalkozó vállalkozások a tavalyinál jóval nagyobb értékű munkára kaptak megbízást. A textil- és bőriparban 3,0%-kal, az élelmiszeriparban 16%-kal, a kohászat és fémfeldolgozás területén 23%-kal, a fa-, papír- és nyomdaiparban pedig 31%-kal esett vissza a termelés volumene. Kedvezőtlen, hogy valamennyi ágazatcsoportban a belföldi- és a külföldi eladások egyaránt csökkentek.

Az értékesítésből származó ipari bevétel az év első három hónapjában 182 milliárd Ft-ot tett ki, ami megegyezett az előző év azonos időszakával. Az árbevétel 85%-át adó export 0,7%-kal bővült, a belföldi eladás ugyanakkor 4,0%-kal csökkent. A változások nyomán tovább nőtt a külföldi piacok súlya az értékesítésben. Az élelmiszeripar és a vegyipar kivételével a feldolgozóipar valamennyi fontosabb területén a bevétel nagyobb hányada exportból származott. Országosan mindkét relációban csökkent az eladás volumene, ezen belül a kivitel mérséklődött valamivel nagyobb mértékben.

A járműiparban és a gépgyártásban az előállított termékek túlnyomó része külföldön talált gazdára, így mindkét területen a belföldi eladás nagyobb arányú visszaesését ellensúlyozta az export mérsékelt ütemű bővülése. A villamos berendezések iránt idehaza és külföldön egyaránt csökkent a kereslet, ezen belül erőteljesebben szűkült a belföldi értékesítési lehetőség. A számítógép, elektronikai, optikai termék gyártásában a hazai eladás minimálisra zsugorodott, de az export is az egy évvel korábbinak mindössze a kétharmadát tette ki.

A feldolgozóipar megyei szereplői az első három hónapban összesen 19,8 ezer munkavállalót alkalmaztak, ami 2,4%-kal kevesebb az elmúlt év azonos időszakánál. Számottevően javult a foglalkoztatottság a járműiparban a gyártókapacitások bővítésének köszönhetően. Mérsékelt ütemben nőtt az alkalmazásban állók száma a termelés bővülésével párhuzamosan az egyéb feldolgozóiparban, a vegyiparban, és a kibocsátás csökkenése ellenére, de a beruházások eredményeképpen a fa-, papír- és nyomdaiparban. A többi ágazatcsoportban csökkent a munkavállalók állománya.

Az egy alkalmazásban állóra vetített termelés a kibocsátás és a létszám ellentétes irányú változása következtében 2,8%-kal nőtt. A mutató nagysága (9,2 millió Ft) azonban még így is elmaradt az országostól és a nyugat-dunántúlitól, a főváros és a megyék között pedig a 12. legmagasabb értéket érte el. A termelékenység a feldolgozóiparban ágazatcsoportonként különbözőképpen módosult. Az egy főre jutó kibocsátás a járműiparban volt a legmagasabb, 7,0-szer nagyobb, mint a legalacsonyabb mutatójú textil- és bőriparban.

Építőipar

Országosan az első negyedévben az építőipari termelés összehasonlító áron 9,0%-kal nőtt az előző év azonos időszakához viszonyítva. Ez egyrészt az alacsony bázissal függött össze, másrészt a gyorsforgalmi úthálózat bővítését szolgáló munkák beindulásával. A kivitelezésből 1,4%-kal részesedő Vas megyei építőipari szervezetek teljesítménye számottevően visszaesett, elsősorban a korábban a kibocsátás legnagyobb hányadát adó vasútépítési munkák befejezése

miatt. Az itteni vállalkozások mindössze a Nógrád, a Tolna és a Heves megyei szervezeteknél állítottak elő nagyobb értéket, az egy lakosra jutó termelés (10 ezer Ft) pedig hét megyében volt alacsonyabb, mint itt.

Összességében a megyében bejegyzett, legalább 5 főt foglalkoztató építőipari vállalkozások az első három hónapban 2,5 milliárd Ft értékű megbízást végeztek el. A teljesítés az egy évvel korábbinak csupán a 43%-át tette ki. A termelés hattizedét adó egyéb építményfőcsoportban a kibocsátás az egy évvel korábbinak az egyharmadát érte el, a fennmaradó részt kitevő épületek, építmények főcsoportban pedig 18%-kal csökkent.

A termelés volumene ágazonként különbözőképpen változott, ezáltal módosult az összetétele. Az épületek építésében a tavalyinál 44%-kal nagyobb értékű munkákat teljesítettek, ezáltal részesedése 26 százalékponttal 37%-ra nőtt. Az egyéb építmények építése, azon belül is az út- és vasútépítések teljesítménye számottevően csökkent, a vasúti infrastruktúra-hálózat fejlesztésére kiírt európai uniós társfinanszírozású projekt ugyanis befejeződött. Az ágazat produktuma az egy évvel korábbinak mindössze a 11%-át érte el, így az építőipari teljesítmény mindössze 14%-át adta. A speciális szaképítés termelése a tavalyinak csupán a hattizedét érte el, részesedése a kibocsátásból azonban még így is 14 százalékponttal 49%-ra növekedett, mivel az egyéb építmények építése teljesítménye számottevően visszaesett. Az ágazat teljesítményének kétharmadát adó épületgépészeti szerelés alágazatban a felére, a 14%-át kitevő befejező építés területén pedig 22%-kal csökkent az elvégzett munkák értéke. Szerény mértékű növekedés történt az ágazat kibocsátásának egyötödét biztosító egyéb speciális szaképítés területén, mivel a tetőfedés-tetőszerkezet-építési munkák iránt a korábbinál nagyobb igény jelentkezett.

Az építőipari termelés hattizedét a 10–49 fős vállalkozások adták, a fennmaradó részét egyenlő arányban pedig a tíz fő alatti, illetőleg a legalább félszáz főt foglalkoztató szervezetek állították elő. Az építőipar mindhárom alágazatában a 10–49 fős vállalkozások végezték el a munkák legnagyobb részét. Az 5–9 alkalmazottal rendelkező kisvállalkozások a közepes- és nagyméretű cégekhez hasonlóan a befejező építés területén jutottak leginkább szerephez.

Nem ad okot a termelés újabb jelentős felfutására az építőipari szervezetekhez beérkezett és visszaigazolt megbízások nagysága. Az első negyedévben megkötött szerződések összege (1,5 milliárd Ft) az egy esztendővel korábbinak mindössze 3,4%-át tette ki, de a március végén visszaigazolt megrendelések együttes nagysága (12,6 milliárd Ft) összehasonlításként az előző évi összeg csupán 29%-át érte el.

Turizmus

Vendégforgalom szempontjából hasonlóan, pénzügyileg viszont eredményesebben indult a 2013. esztendő a kereskedelmi szálláshelyeket üzemeltetők számára, mint a 2012. év. A belföldi látogatók elmaradása és a külföldiek növekvő érdeklődése nyomán módosult a vendégkör összetétele, a határon túliak újból vezető szerephez jutottak megye turizmusában. A vendég-házakat az első három hónapban összesen 84 ezer turista látogatta meg, 0,6%-kal kevesebb, mint az előző év azonos időszakában. A vendégéjszakák száma (247 ezer) 0,2%-kal nőtt, így az átlagos tartózkodási idő hossza (2,9 éjszaka) nem változott a tavalyihoz képest. A külföldiek 3,2 éjszakát foglaltak le, fél nappal többet, mint a magyarok.

Mivel országosan az itteninél kedvezőbben alakult a szálláshelyek turistaforgalma, zsugorodott a vasi egységek súlya az elszállásolásban. A megyében fogadták a Magyarországon megszállt vendégek 6,0%-át, és bonyolították a hazai forgalom 7,3%-át. A tartózkodás idő fél nappal múlta felül az átlagost.

A belföldi turisták száma és az általuk lefoglalt éjszakák együttes hossza 2,3%-kal csökkent, miközben a külföldieké nőtt, így tovább erősödött utóbbiak súlya. Az első három hónapban a vendégek 52%-a érkezett más országból, a forgalomból pedig ennél nagyobb arányban, 56%-kal részesedtek. A külföldi turisták 96%-a az Európai Unió tagországaiból érkezett.

A vendégéjszakák 44%-át osztrákok, 23%-át csehek, 16%-át pedig németek foglalták le. A forgalomból nagyobb arányban részesedő nemzetek közül a svájciak, a németek és az oroszok maradtak legalább 5 éjszakára a szálláshelyeken.

A szállodák forgalma az átlagosnál nagyobb mértékben nőtt, így tovább erősödött az elszállásolásban betöltött dominanciájuk, miközben a 3,2%-kal részesedő panziók szolgáltatásai iránt lanyhult a kereslet. A férőhelyek kihasználtsága javult, s kedvezőbb képet mutatott mint országosan és a Nyugat-Dunántúl másik két megyéjében. Az üzemeltetők a a szobák 41%-át, ezen belül a férőhelyek 26%-át tudták kiadni. A szállodák ennél magasabb, a panziók viszont jóval alacsonyabb lekötéssel üzemeltek.

A tavalyival lényegében megegyező forgalom ellenére a bruttó bevétel összege (3,7 milliárd Ft) elsősorban a szállásdíjba foglalt kiegészítő szolgáltatások értékének növekedésével folyó áron 5,4%-kal emelkedett. A Széchenyi Pihenőkártya használata fokozatosan terjed a belföldi turizmusban. Az időszak végén a vendégházak háromnegyede fogadta el fizetőeszközként a SZÉP-kártyát, az utalvánnyal kiegyenlített 150 millió Ft a belföldi bruttó szállásdíj 21%-át tette ki.

Közúti közlekedési balesetek

A megye baleseti statisztikája az országosnál is nagyobb mértékben javult. Míg hazánkban átlagosan 5,7%-kal kevesebb balesetet regisztráltak, addig Vasban számuk 20%-kal esett vissza 2012 azonos időszakához viszonyítva. 2013 első három hónapjában a megye közútjain 85 baleset történt. Kimenetelük súlyosbodott: jelentősen – közel háromtizedével – csökkent a könnyű sérüléssel járók száma, a halálos kimenetelűeké pedig nem változott. Azonban míg országosan kevesebb súlyos sérüléssel járó esetet regisztráltak, addig a megyében számuk kettővel meghaladta a tavaly ilyenkorit. Az alkoholos befolyásoltság szerepe nőtt, a balesetek 13%-át ittas személy idézte elő.

A balesetek kilenczetedét személygépkocsi-vezetők okozták, 8,2%-áért pedig a gyalogosok voltak a felelősek. A két leggyakoribb előidéző ok a sebesség nem megfelelő alkalmazása és az elsőbbség meg nem adása volt, együttesen az esetek héttizedében játszottak szerepet.

2013. március végéig 119-en sérültek meg a megye közútjain, 15%-kal kevesebben, mint egy évvel korábban. Vasban az előző évvel megegyezően hárman veszítették életüket. Az áldozatok közel háromnegyedét jelentő könnyű sérülést szenvedők száma 19%-kal esett vissza, a súlyos sérülteké pedig nem változott.

További információk, adatok (linkek):

[Részletes megyei adatok](#)

[stADAT-táblák](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

Felelős szerkesztő: Nyitrai József főosztályvezető

További információ: Pástiné Illa Judit

Telefon: (+36 1)-487-4402, judit.pastine@ksh.hu

ugyfelszolgalat.szombathely@ksh.hu , telefon: (+36-94) 314-430,